

Sygn. akt VI Ka 1203/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Beata Tymoszków

Sędziowie: SO Aleksandra Mazurek (spr.)

SO Sebastian Mazurkiewicz

protokolant: asystent sędziego Mariola Graziowska - Zych

przy udziale prokuratora Jacka Bilewicza

po rozpoznaniu dnia 19 kwietnia 2016 r. w W.

sprawy oskarżonego N. S. syna W. i K. urodzonego (...) w O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie

z dnia 16 kwietnia 2015 r. sygn. akt IV K 1117/12

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia z punktu IV o karze grzywny przyjmuje art. 71§1 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. (w brzmieniu przed dniem 18 maja 2015 roku) w zw. z art. 4 § 1 k.k.; w pozostałym zakresie tenże wyrok, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. , utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 420 złotych tytułem opłaty za drugą instancję oraz pozostałe koszty sądowe za postępowanie odwoławcze.

SSO Beata Tymoszków SSO Aleksandra Mazurek SSO Sebastian Mazurkiewicz

Sygn. akt VI Ka 1203/15

UZASADNIENIE

N. S. został oskarżony o to, że w dniu 23 września 2012 r. w W., na drodze publicznej, umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.) w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości 1,23 mg/1, 1,16 mg/1, 1,05 mg/1 1,02 mg/1 i 1,02 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu kierował na w ruchu lądowym samochodem marki F. o nr rej. (...), tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi- Południe w Warszawie wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt IV K 1117/12 oskarżonego N. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym że dodatkowo ustalił, iż umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o Ruchu Drogowym (Dz.U.05.2012.1137 j.t. ze zm.) i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie wymierzonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 (trzech) lat tytułem próby. Na podstawie art. 42 § 2 k.k.

w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat. Na podstawie art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydzieści) złotych. Na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) tj. od dnia 23 września 2012 r. do dnia 16 kwietnia 2015 r. Na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem wydatków, w pozostałym zakresie zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego. Na podstawie przepisu art. 427 §2 k.p.k., w zw. z art. 438 pkt. 1, 2, 3 k.p.k., powyższemu orzeczeniu zarzucił:

1. obrazę prawa procesowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest przepisu art. 366 § 1 k.p.k., w zw. z art. 397 § 4 k.p.k. poprzez odstąpienie od przesłuchania świadka C. K., który miał poruszać się samochodem wraz z M. J. w dacie inkryminowanego zdarzenia oraz rozstrzygnięcie zaistniałych wątpliwości wynikających z nieprzeprowadzenia tego dowodu na niekorzyść oskarżonego,

2. obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest przepisu art. 193 §1 k.p.k., w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki i telefonii komórkowej na okoliczność ustalenia miejsca pobytu świadka M. E. w momencie inkryminowanego zdarzenia oraz czasu go poprzedzającego i następującego po nim, oraz dokonanie ustaleń w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych samodzielnie przez Sąd orzekający zastępując tym samym biegłego, co doprowadziło do bezpodstawnej odmowy nadania wiary zeznaniom świadka M. E.,

3. obrazę prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest przepisu art. 7 k.p.k., poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, w zakresie sprawstwa oskarżonego, poprzez:

- danie wiary zeznaniom świadka M. J., podczas gdy zeznania te były wewnętrznie sprzeczne (świadek raz wskazywał, iż w samochodzie którym poruszał się oskarżony były dwie osoby, później, że była jedna osoba), są niezgodne z zeznaniami funkcjonariusza policji Z. W. (świadek wskazywał, iż oskarżony w trakcie zatrzymania przez Policję miał być agresywny, używać wulgaryzmów, podczas gdy w zeznaniach Z. W. takie twierdzenia nie mają pokrycia), świadek pomimo zobowiązania do przedłożenia danych adresowych C. K. nie uczynił powyższego odmawiając współpracy z organami ścigania,

- danie wiary zeznaniom świadka M. W. (jako dowodu zaprzeczającego wyjaśnieniom oskarżonego), podczas gdy świadek ten nie widział momentu przemieszczania się pojazdu, w którym przebywał oskarżony, a jedynie widział osobę, która siedziała na miejscu pasażera jakiś czas po zaparkowaniu auta, a co więcej, świadek nie rozpoznał w niej oskarżonego wskazując, że była to inna osoba,

- odmowie nadania znaczenia zeznaniom świadka P. O. i M. Ł., którzy jednoznacznie wskazali, iż oskarżony opuścił miejsce wspólnego pobytu samochodem wraz ze świadkiem M. E., który prowadził samochód,

- nadanie znaczenia zeznaniom świadka Z. W. (jako dowodu zaprzeczającego wyjaśnieniom oskarżonego), podczas gdy świadek ten nie widział momentu przemieszczania się pojazdu, w którym przebywał oskarżony, tym samym nie miał wiedzy na temat jego sprawstwa lub jego braku,

- odmowy dania wiary wyjaśnieniom oskarżonego, podczas gdy są one spójne, konsekwentne oraz korespondują z zeznaniami świadków: P. O., M. Ł. oraz M. E.,

4. w konsekwencji powyższych uchybień prawa procesowego, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż oskarżony prowadził w dniu 23 września 2012 r. pojazd marki F. o Nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości, oraz naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

5. obrazę prawa materialnego, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, to jest przepisu art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. i wymierzenie oskarżonemu na jego podstawie kary grzywny, podczas gdy przepis ten odnosi się do ustanowienia kuratora w sytuacji wymierzenia względem sprawcy czynu zabronionego kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i nie daje podstawy do wymierzenia dodatkowej kary grzywny.

W konkluzji na zasadzie przepisu art. 437 §1 i §2 k.p.k. wniósł o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest zasadna jedynie w części, w jakiej wskazuje na błędną podstawę wymiaru kary grzywny orzeczonej względem oskarżonego N. S..

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie. Ustalenia faktyczne zostały poczynione na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej, ocenionego w sposób wszechstronny z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Sąd wywiódł prawidłowy wniosek w przedmiocie winy N. S. i prawidłowo zakwalifikował przypisane mu przestępstwo.

W obliczu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wina N. S. jest bezsporna. Sąd odwoławczy przesłuchał w charakterze świadka C. K., który wraz z M. J. zaobserwował moment popełnienia przez oskarżonego czynu zabronionego. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do kwestionowania prawdziwości zeznań C. K. złożonych w toku rozprawy odwoławczej. C. K. zeznał, że oskarżony podróżował samochodem sam i kategorycznie stwierdził, że osobą, która kierowała pojazdem był obecny na sali oskarżony N. S.. Zeznania C. K. nie zmieniły ustaleń sądu I instancji i potwierdziły wersję wydarzeń przedstawioną przez świadka M. J.. Zeznania w/wym. osób należy uznać za wiarygodny i kluczowy dla niniejszej sprawy materiał dowodowy. M. J. i C. K. są osobami obcymi dla N. S., dlatego nie mieli żadnych powodów do tego, aby bezpodstawnie go oskarżać. M. J. jako uczestnik ruchu drogowego wykonał jedynie swoją powinność i zawiadomił Policję o tym, że kierowca, za którym jechał, jest prawdopodobnie pod wpływem alkoholu. Brak jest okoliczności, które podważyłyby wiarygodność zeznań złożonych przez M. J., w szczególności tych złożonych bezpośrednio po zdarzeniu w postępowaniu przygotowawczym. Zarówno w toku przesłuchiwania przez Policję jak i następnie przez sąd, świadek nie miał wątpliwości, co do tego, że obserwowany przez niego kierowca był sam w samochodzie. Ponadto przesłuchiwany przez Policję podał bardzo szczegółowy opis sprawcy. Z pewnością upływ czasu, tj. półtora roku od przedmiotowego zdarzenia, spowodował, że zeznania złożone przez M. J. przed sądem, choć nieznacznie, nieco różniły się od tych złożonych wcześniej. Niemniej jednak nie ma to wpływu na wiarygodność świadka, albowiem co do zasadniczych kwestii zeznania M. J. są spójne i konsekwentne. Nie można się zgodzić z obrońcą, że z zeznań M. J. złożonych na rozprawie wynika, iż w samochodzie oskarżonego były dwie osoby. Świadek w tym zakresie źle zrozumiał pytanie i już w trakcie zeznań przed sądem wskazał na tę okoliczność podtrzymując to co zeznał na początku postępowania przygotowawczego, tj. że oskarżony był sam w samochodzie.

Świadek M. W., który także zawiadomił Policję o zwracającym uwagę zachowaniu mężczyzny kierującego samochodem, nie rozpoznał N. S.- świadek z uwagi na upływ czasu nie był pewien tożsamości sprawcy. Mimo to zeznania jego potwierdzają, że sprawca był sam, a ponadto są zbieżne z zeznaniami M. J., co do zachowania sprawcy i stanu, w jakim się znajdował. Mimo, że świadek ten nie widział momentu przemieszczania się pojazdu, zeznania jego uwiarygodniają wersję wydarzeń przedstawioną przez M. J. i C. K.. Podobnie jak i zeznania świadka Z. W.-funkcjonariusza Policji, który nie widział momentu popełnienia czynu zabronionego, lecz rozmawiał bezpośrednio po nim z naocznym świadkiem zdarzenia oraz z oskarżonym. Okoliczność, iż Z. W. nie wspominał o nagannym zachowaniu oskarżonego w chwili zatrzymania, nie dyskwalifikuje prawdziwości zeznań M. J.. Co więcej nie ma to znaczenia dla sprawy. Najwidoczniej zachowanie N. S. w odczuciu świadka M. J. było agresywne, zaś w odczuciu funkcjonariusza Policji typowe dla sytuacji tego typu.

Natomiast zeznania świadków M. Ł., P. O. - znajomych oskarżonego, nie wykluczyły w żaden sposób sprawstwa oskarżonego. M. Ł. i P. O. nie towarzyszyli oskarżonemu przez cały czas, a jedynie w momencie, w którym spożywał alkohol, a następnie wsiadł do samochodu jako pasażer. Nawet przy przyjęciu, że zeznania tych świadków zasługują na danie im wiary, to nie wykluczają one możliwości popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu, tj. tego, że oskarżony później jednak kierował swoim samochodem w stanie nietrzeźwości. Wersja wydarzeń przedstawiona przez M. E. nie przekonała zaś sądu odwoławczego, albowiem w konfrontacji z innymi dowodami jest całkowicie niewiarygodna.

W ocenie Sądu Okręgowego słuszna była decyzja sądu I instancji o odmowie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki i telefonii komórkowej na okoliczność ustalenia pobytu świadka M. E. w momencie inkryminowanego zdarzenia oraz czasu go poprzedzającego i następującego po nim. Z zeznań świadka M. E. nie wynika, aby w czasie, gdy jak twierdził, prowadził samochód oskarżonego, posiadał przy sobie swój telefon. Gdyby zeznał, że posiadał wówczas przy sobie telefon, można byłoby rozważyć zasadność analizy miejsca logowania się tego telefonu i ewentualnego powołania biegłego w tym zakresie. Jednakże w zaistniałej sytuacji nie było ku temu żadnych podstaw. Sąd Okręgowy podziela stanowisko obrońcy, że przy ocenie wiarygodności zeznań M. E. Sąd Rejonowy błędnie powołał się na to, że jego telefon w czasie zajścia logował się w innym miejscu, niż to wynika z jego zeznań, bowiem nie ustalono, czy wówczas świadek posiadał przy sobie swój telefon. Jednak ten argument nie podważa prawidłowości oceny wiarygodności zeznań tego świadka dokonanej przez sąd I instancji, który słusznie uznał, że zeznania M. E. nie zasługują na danie wiary, gdyż pozostają w sprzeczności z zeznani świadka M. J., który wykluczył aby osoba inna niż oskarżony kierowała samochodem. Zeznania złożone przez świadka C. K. na rozprawie odwoławczej potwierdzają tę okoliczność.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że wyjaśnienia oskarżonego nie zasługują na danie im wiary, gdyż są tylko przyjętą przez niego linią obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej.

Powoływane w treści apelacji okoliczności nie podważają ustaleń poczynionych w sprawie przez sąd I instancji. Należy jednak podzielić zarzut skarżącego dotyczący obrazy prawa materialnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie. Błędna jest bowiem podstawa prawna wymierzonej oskarżonemu kary grzywny. Powołany przez Sąd Rejonowy art. 73 § 1 k.k. odnosi się bowiem do instytucji dozoru stosowanej w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania kary i nie daje podstaw do wymierzenia dodatkowej kary grzywny. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia o karze grzywny przyjął art. 71 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. - w brzmieniu sprzed 18 maja 2015r. Przepisy powyższe dopuszczają wymierzenie grzywny w sytuacji zawieszenia wykonania kary na okres próby. Należy zaznaczyć, że art. 178a § 1 k.k. przewiduje możliwość wymierzenia sprawcy czynu kary pozbawienia wolności, kary grzywny albo kary ograniczenia wolności. Użycie w treści przepisu spójnika „albo” wskazuje, iż kary te mają alternatywny charakter, co oznacza, że nie jest możliwe wymierzenie na podstawie tego przepisu zarówno kary pozbawienia wolności jak i kary grzywny czy kary ograniczenia wolności. Wbrew temu co twierdzi obrońca sąd orzekający może wybrać tylko jedna z kar przewidzianych alternatywnie. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, iż grzywna orzeczona na podstawie art. 71 § 1 k.k. ma charakter akcesoryjny i związana jest ściśle z zawieszeniem wykonania kary. W razie zarządzenia wykonania kary, grzywna ta nie podlega wykonaniu. Jej celem jest zapewnienie, aby kara pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres próby stanowiła realną dolegliwość dla sprawcy przestępstwa.

Sąd odwoławczy podziela stanowisko sądu I instancji co do rodzaju i rozmiaru kary wymierzonej N. S. oraz zastosowanego wobec niego środka karnego o charakterze obligatoryjnym. Kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby połączona z karą grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 30 zł każda stawka jest karą sprawiedliwą i współmierną dla stopnia zawinięcia oskarżonego oraz wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu, którego się dopuścił. Oskarżony kierował pojazdem mechanicznym w stanie znacznej nietrzeźwości w taki sposób, że jego nieprawidłowe manewry na jezdni zwróciły uwagę innego uczestnika ruchu, co stanowi poważną okoliczność obciążającą.

Jako iż to oskarżony był stroną inicjującą postępowanie przed sądem odwoławczym Sąd Okręgowy, na zasadzie art. 636 k.p.k. zasądził koszty sądowe od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa, w tym 420 zł tytułem opłaty za drugą instancję.

SSO Aleksandra Mazurek SSO Beata Tymoszów SSO Sebastian Mazurkiewicz